

24-årsreglen: Markant færre gifter sig og får første barn

VIDENSOVERBLIK

APRIL 2023

Der er et stort fald i andelen af unge indvandrerkvinder, som gifter sig og får første barn, efter at 24-årsreglen blev indført i 2002.

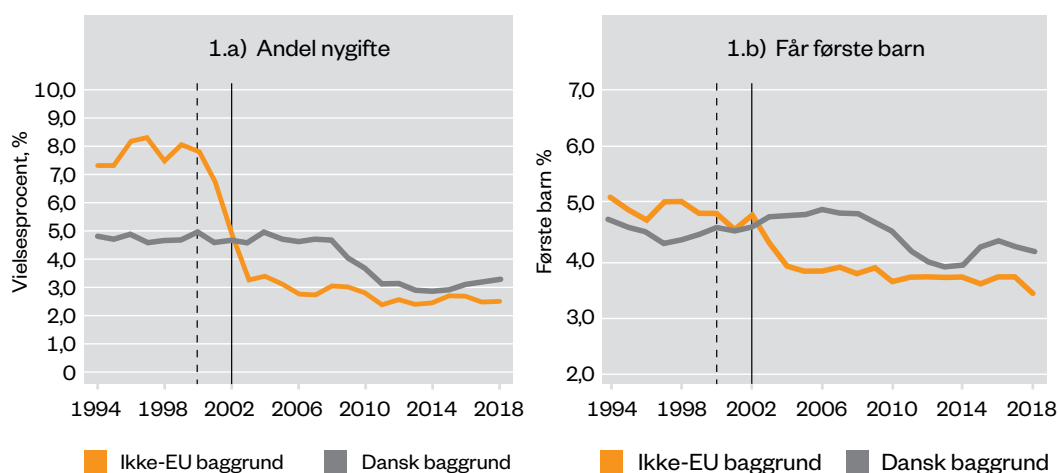
24-årsreglen og det strammere tilknytningskrav, der blev indført i 2002, har haft en markant indvirkning på antallet af unge første- og andengenerationsindvandrerkvinder, der gifter sig og får børn. Det viser et nyt studie fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed og Stockholms Universitet.

Før 2000 var det 7-8% af de 18-32-årige, som hvert år giftede sig, som det også fremgår af figur 1.a. Det ændrede sig kun lidt ved tilknytningskravets indførelse i 2000, mens andelen faldt markant til tæt på 3% efter 2002, hvor 24-årsreglen blev indført og tilknytningskravet strammet. En supplerende opgørelse for forskellige aldersgrupper viser, at det især er for

kvinder under 24 år, at andelen af nygifte falder, hvilket indikerer, at det især er 24-årsreglen, som har lagt en begrænsning på giftermålene.

På figur 1 ser man udviklingen i, hvor mange unge kvinder med henholdsvis dansk og ikke-EU baggrund der gifter sig og får børn. Den grå linje viser udviklingen for kvinder med dansk baggrund, og den orange linje viser udviklingen for kvinder med baggrund fra lande uden for EU og Norden. Figuren viser udviklingen fra 1994 til i dag og dermed også perioden, før de kraftige stramminger af familiesammenføringsreglerne i begyndelsen af 00'erne fandt sted.

Figur 1. Andel som gifter sig og får første barn blandt 18-32-årige kvinder med dansk og ikke-EU baggrund

Note: Den fuldt optrukne linje markerer året (2002), hvor 24-årsreglen blev indført, mens den stiplede linje markerer året (2000) for indførelsen af tilknytningskravet. EU inkluderer også samtlige nordiske lande.

Uændret for danske kvinder

Kvinder med dansk baggrund gifter sig sjældent, før de fylder 24 år, og endnu sjældnere med en person, som skal familiesammenføres. For kvinder med dansk baggrund er andelen af nygifte derfor også uændret omkring år 2002. Derimod ses en nedgang i andelen af nygifte kvinder med dansk baggrund efter 2008-09, hvilket tidligere studier har vist kan tilskrives finanskrisen.

Figur 1.b viser, at nedgangen i andelen af nygifte kvinder med ikke-EU baggrund efterfølgende betyder lavere fertilitet, idet der også er færre blandt de 18-32-årige, som i et givent år får deres første barn. Før 2002 er andelen 5%, mens den i de efterfølgende år falder til lidt under 4%. For unge med dansk baggrund er andelen svagt stigende frem til finanskrisen, hvorefter andelen falder.

Langsigtede effekter af 24-årsreglen

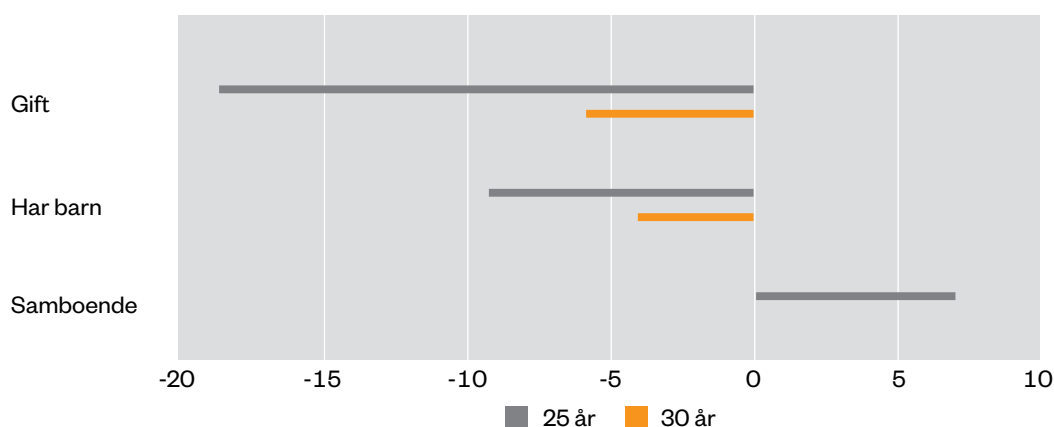
Vi ved fra tidligere undersøgelser, at over de seneste 25 år har unge med ikke-vestlig baggrund uddannet sig i længere tid og giftet sig senere. Men i hvilket omfang udviklingen også er en konsekvens af stramningerne af familiesammenføringsreglerne i 2002, hvor 24-årsreglen indføres og tilknytningskravet strammes, er emnet

i en ny undersøgelse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, som fokuserer på uddannelse, ægteskab og fertilitet for de unge indvandrerkvinder med baggrund uden for EU.

Undersøgelsen viser, at regelændringerne i 2002, som ventet, betød en nedgang i andelen af unge herboende indvandrerkvinder, som blev gift. Årgangene, der blev født i årene 1985-1987, er de første årgange, hvor 24-årsreglen (stort set) har været i kraft, fra de fyldte 18 år, og frem til de blev 24 år. Analysen viser, at de unge kvinder med baggrund uden for EU som 25-årige har 19 procentpoint lavere sandsynlighed for at være gift end tilsvarende kvinder, før 24-årsreglen blev indført. Når kvinderne bliver 30 år, er forskellen mindre, men dog stadig 6 procentpoint. Det gælder vel og mærke, efter man har taget højde for andre forskelle som for eksempel personkarakteristika og generelle tidstrends.

Resultatet fremgår af figur 2, som også viser, at regelændringerne i 2002 har betydet, at der er 7 procentpoint flere af de unge kvinder, som bor sammen med en partner (uden at være gift) som 25-årig, mens der ingen forskel er som 30-årig. Samlet set er der også 9 procentpoint færre unge ikke-vestlige kvinder, der som 25-årige har børn, mens effekten er mindre som 30-årig, hvor 4 procentpoint færre har børn.

Figur 2. Effekter af 24-årsregel for samlivsformer og fertilitet

Note: Effekten er vist for unge ikke-EU kvinder født 1985-87.

Ser man nærmere på, hvem de unge indvandrerkvinder gifter sig med, er der over tid en tendens til, at flere gifter sig med en person, som har dansk baggrund eller er født i Danmark. Hvor meget af denne stigning der kan tilskrives reformen, er dog mere usikkert. Andelen af unge indvandrerkvinder, der giftede sig med en person, som har dansk baggrund eller er født i Danmark, var nemlig også i et vist omfang stigende før reformen.

Undersøgelsen viser også, at de unge indvandrerkvinder som 30-årige har gennemført lidt længere uddannelser (op til 5 måneder i gennemsnit) end før reformen.

Fakta om 24-årsregel og tilknytningskrav

24-årsreglen indføres i juli 2002 og er en stramning af familiesammenføringsreglerne, idet det nu kræves, at både den herboende og den udenlandske ægtefælle skal være fyldt 24 år, for at familiesammenføringen kan finde sted.

Tilknytningskravet indføres i juni 2000 og betyder, at familiesammenføring med en udenlandsk ægtefælle kun kan finde sted, hvis parrets samlede tilknytning til Danmark er lige så stor, som til et andet land.

Kravet gælder i første omgang for udenlandske statsborgere, som ikke er hverken flygtninge med beskyttelsesbehov eller vandrede arbejdstagere fra EU. Fra juli 2002 gælder tilknytningskravet også danske statsborgere, og det strammes, så den samlede tilknytning nu skal være *større* til Danmark end til et andet land.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen omfatter kvinder, der er født i årene 1972-1990. Hovedfokus er på de 28.000 kvindelige efterkommere og indvandrere med ikke-EU baggrund, som var yngre end 15

år ved ankomsten til Danmark. Til sammenligning indgår de 550.000 jævnaldrende kvinder med dansk baggrund, som også er født i årene 1972-1990.

Forskningen bag

Bojana Cuzulan, Marie Louise Schultz-Nielsen, Peter Fallesen
(2023).

“The Demographic and Socioeconomic Consequences of
Restricting Access to Marriage for Young Migrant Women in
Denmark”.

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, Study paper nr. 187.

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden Forskning

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed
(ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af
den løbende forskning i enheden.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller
kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på:
www.rockwoolfonden.dk/forskning